

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/40

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/3991
Karar No. 2022/2995
Tarihi: 03.03.2022

- YANGIN SÖNDÜRME İŞÇİSİNİN FİİLİ HİZMET SÜRESİNDEN YARARLANACAĞI
- FİİLEN YANGIN SÖNDÜREME İŞİNİ YAPTIĞI GÜNLERİN BELİRLENMESİNİN GEREKTİĞİ
- FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI DAVASINDA KURUMUN DAVALI OLACAĞI FERİ MÜDAHİL OLMASININ HİZMET TESPİTİ DAVLARINDA SÖZ KONUSU OLDUĞU

ÖZETİ: Somut olayda, davacının 19.10.2012 tarihinde imzaladığı hizmet sözleşmesinden ve işyeri dosyası ve puantaj kayıtlarından davacının yangın işçisi olduğu, 5510 sayılı Kanununun 40. Maddesi kapsamında, fiili hizmet süresi zammından yararlanmayı gerektirir bir işte çalıştığı anlaşılmaktadır. Davacının bu kapsamda çalıştığına dair mahkeme kabulü isabetli ise de, yasa hükmüne aykırı şekilde, kapsamdaki işyerinde, işin riskine maruz kalarak çalışma süreleri, bir başka anlatımla yangınla mücadele ettiği günler nazara alınarak karar verilmediği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, yasa hükmü gereği yangınla bir fiil mücadele ettiği günler; puantaj kayıtlarıyla, taşıt görev emirleriyle tespit edilerek karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozma nedenidir.

Davanın bir hizmet tespiti davası olmayıp, 5510 sayılı Kanununun 40. Maddesi kapsamında fiili hizmet süresi zammının tespitine yönelik bulunduğu gözetildiğinde, SGK'nın davalı yerine fer'i müdahil olarak nitelenmesi de isabetsiz olup bozma nedenidir.

DAVA: Dava, davalı işyerinde geçen çalışmalarından dolayı fiili hizmet zammından yararlanması gerektiğinin tespiti istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne dair verilen karara karşı davalılar vekillince istinaf yoluna başvurulması üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince verilen kararın, davalılar vekillince tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Özgür Kılınçoğlu tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

I-İSTEM

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının kasım 2018 yılında Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğünde çalışmaya başladığını, 2015 yılındaki görevlendirme cetveline bakıldığında davacının yangın söndürme işinde görevlendirildiğinin görüleceğini, bu görevlendirme ile birlikte 5510 sayılı Yasanın 40. maddesininin 15. nolu görev tarifindeki yangın söndürme işi yaptığını belirterek, davacının her yıl için 60 günlük fiili hizmet süresi zammının sigortalılık süresine eklenmesi gerektiğinin tespitine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II- CEVAP

Davalı Orman Genel Müdürlüğü vekili cevap dilekçesinde özetle; işletme müdürlüğünde çalışanların her türlü hak ve menfaatlerinin ödendiğini, bu nedenle gerek iş kolunun yasada belirtilen iş kollarından olmaması ve gerekse faaliyet konusunun yangın söndürme amacı gütmemesinden dolayı davacının fiili hizmet süresi zammından yararlanmasının mümkün olmadığını beyanla, davanın reddini istemiştir.

Davalı vekili; davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III- MAHKEME KARARI:

A-İLK DERECE MAHKEME KARARI

Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir.

B- BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

Özetle; ilk derece mahkemesi tarafından verilen hükmün usul ve esas yönünden hukuka uygun olduğu gerekçesiyle davalılar vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU VE NEDENLERİ:

Davalı Orman Genel Müdürlüğü dilekçesinde özetle; davacının fiili hizmet zammından yararlanamayacağını, yararlanacağı düşünülse dahi tüm çalışma sürelerinin değil, sadece yangında geçen sürelerin göz önünde bulundurulması gerektiğini, bilirkişi tarafından hatalı hesaplama yapıldığını, her yıl için ayrı ayrı hesaplama yapılması gerekirken 7 yıl boyunca çalışılan süreleri toplayarak tek bir hesaplama yapıldığını, müvekkili kurumun harçtan muaf olduğunu, aleyhine harç

hesaplanamayacağını, davanın haksız ve hukuki dayanaktan yoksun olduğunu belirterek, kararın bozulmasını talep etmiştir.

Davalı kurum (SGK) vekili istinaf dilekçesinde özetle; kurumun davaya fer'i müdahil sıfatıyla bulunduğunu, kurum aleyhine yargılama gideri ve vekalet ücretine hükmedilemeyeceğini, davacının itibari hizmet süresinden yararlanamayacağını, kararın usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek, kararın bozulmasını talep etmiştir.

IV- İLGİLİ HUKUK KURALLARI VE İNCELEME:

5510 sayılı Yasanın 01.10.2008 günü yürürlüğe giren “Fili hizmet süresi zammı” başlıklı 40. maddesinde, belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışan sigortalıların prim ödeme gün sayılarına, bu işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için karşılığında gösterilen gün sayılarının, fiili hizmet süresi zammı olarak ekleneceği, çalışmanın fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilebilmesi için, tablonun (13) ve (14) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç, sigortalının kapsamındaki işyerleri ile birlikte işlerde fiilen çalışması ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalmasının koşul olduğu açıklanmış, maddenin (15) numaralı sırasında, " Kapsamdaki İşler/İşyerleri" başlığı altında da “İtfaiye veya yangın söndürme işleri “, “Kapsamdaki Sigortalılar” başlıklı bölümde de “yangın söndürme işlerinde çalışanlar” ibarelerine yer verilmiştir.

4857 sayılı İş Kanununun 63. maddesinde, genel bakımdan çalışma süresinin haftada en çok kırk beş saat olduğu, aksi kararlaştırılmamışsa bu sürenin, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanacağı belirtilmiştir.

Somut olayda, davacının 19.10.2012 tarihinde imzaladığı hizmet sözleşmesinden ve işyeri dosyası ve puantaj kayıtlarından davacının yangın işçisi olduğu, 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesi kapsamında, fiili hizmet süresi zammından yararlanmayı gerektirir bir işte çalıştığı anlaşılmaktadır. Davacının bu kapsamda çalıştığına dair mahkeme kabulü isabetli ise de, yasa hükmüne aykırı şekilde, kapsamdaki işyerinde, işin riskine maruz kalarak çalışma süreleri, bir başka anlatımla yangınla mücadele ettiği günler nazara alınarak karar verilmediği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, yasa hükmü gereği yangınla bir fiil mücadele ettiği günler; puantaj kayıtlarıyla, taşıt görev emirleriyle tespit edilerek karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozma nedenidir.

Mahkemece, uyuşmazlık konusu tüm yıllara ilişkin yangın görev (taşıt görev) emirleri ve yangınla mücadele görev kayıtları celp edilerek sonucuna göre karar verilmelidir.

2-6552 Sayılı Kanunun 64. maddesi ile değişik 5521 Sayılı Kanunun 7. maddesinin 4. fıkrasında, “ Hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, dava Kuruma resen ihbar edilir. İhbar üzerine davaya davalı yanında fer'i müdahil olarak katılan Kurum, yanında katıldığı taraf başvurmasa dâhi kanun yoluna başvurabilir. Kurum, yargılama sonucu verilecek kararı kesinleştikten sonra uygulamakla

yükümlüdür.” Şeklindeki düzenleme ile işbu davanın bir hizmet tespiti davası olmayıp, 5510 sayılı Kanununun 40. Maddesi kapsamında fiili hizmet süresi zammının tespitine yönelik bulunduğu gözetildiğinde, SGK'nın davalı yerine fer'i müdahil olarak nitelenmesi de isabetsiz olup bozma nedenidir.

O halde, davalılar vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin kararının kaldırılarak İlk Derece Mahkemesince verilen hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi kararının HMK'nın 373/1. maddesi gereğince kaldırılarak temyiz edilen ilk derece mahkemesi hükmünün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 03.03.2022 gününde oybirliğiyle karar verildi.